

ARCHIWUM UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945

SYGNATURA:

WF II 504 – Teczki akt doktorskich podania o dopuszczenie do egzaminów ścisłych, ocena pracy, załączniki 1860-1945

SYGNATURA OBIEKTU:

WF II 504 – Olearski Kazimierz

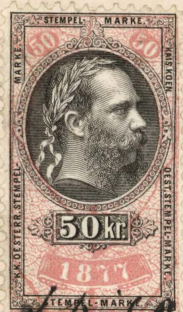
DIGITALIZACJA:

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

2015 r.

1. NR ARCHIWUM: 805	2. NAZWA ARCHIWUM: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU: Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945 (WF II)		
4. NR ZESPOŁU: 17	5. SYGNATURA OBIEKTU: WF II 504 – Olearski Kazimierz	
6. LICZBA STRON/KART: 16		7. LICZBA SKANÓW: 16
8. DATA WYKONANIA: 2015	9. NAZWA PRACOWNI: Archiwum UJ	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH: Jacek Urbanowicz
11. UWAGI: -		

Do
Świętego Wydziału filozoficznego
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

Podpisany urodzony w r. 1855 w Wielkich Drogach
w Galicyi, ukończywszy w Krakowie nauki gimnazyalne
w r. 1872 i uniwersyteckie (wydziału filozoficznego) w r.
1876 (jak przekonującej załączone świadectwo egzaminu do-
rżności i absolutorium uniwersyteckie) otrzymawszy w lutym
r. b. posadę asystenta Obserwatorium astronomicznego w
Krakowie uprasza o przypuszczenie do egzaminów w celu
uzyskania stopnia doktora filozofii załączając rozprawę
pod tytułem "O drugiej zasadzie mechanicznej teoryi ciepła."

Kraków dnia 26 Czerwca 1878

Karimierz Oleski

L. 262

1

2

The first of these is the

The second is the

The third is the

The fourth is the

The fifth is the

The sixth is the

The seventh is the

The eighth is the

The ninth is the

The tenth is the

The eleventh is the

The twelfth is the

The thirteenth is the

The fourteenth is the

The fifteenth is the

The sixteenth is the

The seventeenth is the

The eighteenth is the

The nineteenth is the

The twentieth is the

The twenty-first is the

The twenty-second is the

The twenty-third is the

The twenty-fourth is the

The twenty-fifth is the

The twenty-sixth is the

The twenty-seventh is the

1. 262

20

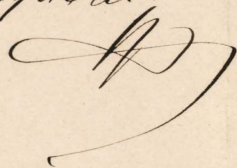
[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page]

L. 262

Porówny, wraz z ocenieniem
 odciałem W. Duchanowi i od
 tegoż odciałem cressne Lj. 10th.

22/878
 10

Kursyński

Do

Świętego Wydziału
 filozoficznego

Uniwersytetu Jagellońskiego
 w Krakowie

Łudzie odpowiedzie adriaty Dietta Wüllnera: *Lymbiauf*
der Experimentel-Physik III Bd. i Dietta Leunera:
Gründzüge der mechanischen Astronomie.

W rozprawie tej daje P. Olearski niejako wyjątek
 z przytoczonych powyżej rozpraw, przy cém rozbiega
 je krytycznie i ocenia samodzielnie. A jeżeli
 co do jeności wykładu i co do sposobu wyrażenia
 się Kandydat przedstawia jeneru nieśodo zyczenia, jak
 Kolwiek ogłoszenie drukiem tej rozprawy nie oba-
 ruję się porządkiem; wrażliwie odpowiada ona
 zupełnie wymogom ustawy od rozprawy pro gradu.
 Rozporządzenie Wys. c. k. Ministerstwa oświe-
 cenia z d. 15 kwietnia 1872. brzmie dotychczas
 egzaminów suitych na Wydziale filozoficznym, § 2.)
 Dietta Kandydat może być przypuszczony do
 egzaminów suitych.

Kraków dnia 21 października 1878 r.

D. Kuryla

Ocenięcie rozprawy p.t. „O drugiej zasadzie mechanicznej teorii ciepła” która w celu otrzymania stopnia doktora filozofii napisał P. Karimierz Olearski.

W rozprawie niniejszej zamierzył sobie autor dać przegląd teoretycznych badań mających za zadanie udowodnić tak pierwszą, drugą, zasadę, — a raczej drugie twierdzenie — mechanicznej teorii ciepła. Twierdzenie to (dopiero w 5^{ym} arkuszu rozprawy i to nie całkiem) dobrze przez autora przytoczone brzmi, „Z ciała pismniejszego nie może nigdy przejść ciepło do gorętszego bez innej trwałej (bleibende) zmiany, bądź to w rozdzielaniu ciepła, bądź w stanie materji pośredniczącej w przejściu ciepła.” Twierdzenie co dopiero wystawione dla jednych fizyków oczywiste, dla drugih potrzebując dowodu. Dowody kusili się podać fizyzy, tak niemieccy, jak angielscy, wyprowadzając je z różnych zasad mechanicznej analizy, już nawet z zasad rachunku prawdopodobieństwa.

Rozprawa p. Olearskiego daje krytyczny przegląd dowodów opartych tylko na zasadach mechanicznej analizy podanych w licznych rozprawach Clausiusa, Boltzmanna i Szilego, nie wyrażając więc przedmiotu. — W tém co daje, widzi gruntowną znajomość mechanicznej analizy, jaką sobie autor przyswoił, dla tego jego krytyka, po większej części całkiem samodzielna, jest stanowcza, i przekonująca. Najlepiej, zdaniem referenta, udało się autorowi rozdziały II i III. Natomiast wstęp, rozdziały I i IV oraz zakończenie nie są napisane tak jasno, jakby być powinny. Widzi brak myśli i zapomnienie, czy niewiedza o starej regule, „qui bene dividit, bene docet.” Trudno się też pogodzić z autorem, po uważnym przestudiowaniu jego pracy na zdanie pod koniec rozprawy (ark. 27²) wypowiedzianem: „Droga, na której należy dowodzić (drugie twierdzenie) jest wskazana, zadanie nawet prawie rozwiązane, zupełnie pewnego dowodu nie mamy dotąd.” Że zupełnie pewnego dowodu dotąd nie posiadamy, nie ulega kwestji, ale czy wskazana droga doprowadzi do celu i czy zadanie już „prawie rozwiązane” narysować można? to jeszcze kwestja. — Owszem prof. Boltzmann w ostatniej swej pracy (Sitzber. der Kais. Akad. der Wiss. 76 Bd str 373) wyrażnie powiada, „dass ein analytischer Beweis desselben (nämlich des 2ten Hauptsatzes) auf keiner anderen Grundlage möglich ist, als auf einer solchen, welche der Wahrscheinlichkeitsrechnung entnommen ist,

Przytoczyliśmy

Przystawiając to zdanie prof. Boltzmann, nie dlatego, iżbyśmy się z nim zupełnie zgadzali, ale dlatego, że ono dotychczas ma ten stan, w jakim się w tej chwili kwestya dowodu drugiego twierdzenia mechanicznej teoryi ciepła znajduje.

Gdyby przeto rozprawa p. Olearskiego drukiem ogłoszona być miała, musiałaby ulec znaczącym przerobieniom, a ponieważ jest to tylko krytyczne studium prac obcych, zatem do druku poleciona być nie może. Natomiast, mimo usterek formy, jako wynik sumiennéj i ze znajomością rzeczy skreślonej pracy, mającej wartość naukową, w jednym kierunku, — na tem polu, mozolne i bezowocne usiłowania, mogłaby być drukowana (ist. druk fałszywy) — i jako rozprawa w celu utrzymywania stopnia doktora filozofii rażąc się na przyjęcie. Daje bowiem (jak to chce mieć Instytut) wydana rozporządzeniem ministerialnem z d. 2 lipca 1872 L. 7971 a linia 2) rektorem, że kandydat z samodzielnego sądu, w obranej przez się umiejscowieniu prawem i na prawo postępowania jest w stanie).

Z tego powodu podpisany referent wnosi, aby p. Olearskiego do egzaminów wstąpił, i w ten sposób wyraził przypuszczenie.

Kraków d. 22 Października 1878 r.

Prof. Martiniński

L. 287.

Protokół

I^o egzaminu ścisłego pro gradu, któremu w celu uzyskania stopnia Doktora filozofii poddał się p. Maksymierz Olearski, rodem z wielkopolu z matematyki i fizyki dnia 27 Marca 1879 o godzinie 10¹/₄ do 12¹/₄ przedpołudniem.

Nad egzaminatorów zaproszeni:

Prof. D. Kuczyński jako profesor fachowy z fizyki urnat odpowiedzi z tego przedmiotu za celującą — D. Kuczyński

Prof. D. Mertens jako profesor fachowy z matematyki urnat odpowiedzi z tego przedmiotu za celującą — D. Mertens

Prof. D. Karliński jako drugi egzaminator z matematyki a zarazem drugą oceniającym rozprawę pro gradu; o drugiej zasadzie mechanicznej teorii ciepła urnat odpowiedzi kandydata za celującą, D. Karliński

Po ukończeniu egzaminu i odbyłej wspólniej naradzie omerono: że egzamin cały wypadł celującą.

Kraków dnia 27 Marca 1879r

Drzewy
Bened. Wydz. filz
D. Kuczyński
D. Karliński
D. Mertens

mes: 27/3 579 L. 285.

L. 262

Krzysztof Pleński. 13

ptani 20 pęd
27/6 78

Przyp. D. Skiba
D. Kuryś

I Przyp. D. Skiba
D. Kuryś
D. Orymiej?
D. Karliński

II Przyp. Staszewski
Kuryś, ^{Przyp.} Przel.

2 lat Absolutorin
i świad. dojrzał
wyjęte, z tarwone
N° 280.

Rozprawa prowadzona do ocenie-
nia D. Kuryś i Kreim 27/7 78

Wz. oceny, rozprawy p. Pleńskiego stryżmatem
D. Karliński

Prośbą z odbytych wygłoszeń 206. N. 285 i

z r. 1879.

Wstęp --- ark. 1 str 1

I. Przesłanie Clausiusa

Teoria równowagi i ciepła

ciepła. Dysgregacja. Wiryat ark. 2 str 1.

II o temperaturze " " " 1.

III Dowód Clausiusa oparty na

prawa ruchu statycznego i staty-

naire Bewegung z r. 1871 Dowód

Boltzmann z r. 1866 ark. 15 str. 2

IV. Względnie drugiej zasady teorii ciepła

z zasady najmniejszej działalności i

zasady Hamiltona. Dowód drugiej zasady

Szilkego

ark. 23 str. 2

L. 262

Hummer Blue

15

ptau 20 fuch
27/10/78

Prap. D. Stiba
D. Kurya

I. Prap. D. Stiba
D. Kurya
D. Oryomay
D. Kashiuchi

I. Prap. D. Stiba
D. Kurya

12/10/78
D. Stiba
D. Kurya
D. Oryomay
D. Kashiuchi

Prap. D. Stiba
D. Kurya
D. Oryomay
D. Kashiuchi

Prap. D. Stiba
D. Kurya
D. Oryomay
D. Kashiuchi

Wet. 1871. art. 1. 1871

I. Great Albany. Albany. Albany.

Large number of the people

of the Albany. Albany. Albany.

II. Albany. Albany. Albany.

III. Albany. Albany. Albany.

Albany. Albany. Albany.

Albany. Albany. Albany.

Albany. Albany. Albany.

IV. Albany. Albany. Albany.

Albany. Albany. Albany.

Albany. Albany. Albany.

Albany. Albany. Albany. art. 1. 1871